

Nr 12.

Ankom till Riksdagens kansli den 7 maj 1912 kl. 11 f. m.

*Andra kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 12
i anledning af herr B. Erikssons i Grängesberg motion
om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående åläggande för
offentlig myndighet att vid rättegång om bättre rätt till
skogsprodukter offentligen försälja det omtvistade virket.*

Uti en inom Andra kammaren af herr Eriksson i Grängesberg väckt motion (nr 149) hemställes, att Riksdagen i skrifvelse till Kungl. Maj:t ville anhålla, att Kungl. Maj:t måtte taga under öfvervägande, huruvida icke domstol eller annan myndighet borde, vid rättegång om bättre rätt till skogsprodukter, ha sig ålagt att låta offentligen försälja det omtvistade virket och deponera köpeskillingen i bankinrättning.

Med afseende å motiveringen till denna hemställan tillåter sig utskottet att hänvisa till motionen.

I utsökningslagen § 40 stadgas beträffande utmätt egendom, bl. a. följande: »Har lös egendom blifvit utmätt, hvilken är underkastad förskämning eller snar förstörelse eller hastigt fallande i värde eller erfordrar alltför kostsam vård, må öfverexekutor, om borgenären det äskar och sådant finnes lämpligt, förordna om egendomens försäljning.»

Med anledning af förevarande motion framställer sig den frågan till besvarande, huruvida enligt nu gällande rätt myndighet, som belagt egendom med kvarstad, kan anses äga befogenhet att, där egendomen under kvarstadstiden är utsatt för betydande försämring eller värdeminskning, försälja densamma. Något lagstadgande, som medgifver en sådan rätt, läser icke kunna angifvas. Den bestämmelse, som man närmast kommer att tänka på, då det gäller att besvara ofvannämnda fråga, är utsöknings-

*Utskottets
yttrande.*

lagen § 156, som innehåller följande: »Pröfvas de omständigheter, som föranledt kvarstad eller förbud, ej vidare vara för handen, må kvarstaden eller förbudet af öfverexekutor häfvas, så ock af domstol, då saken dit instämd är.» Enahanda bestämmelse får anses gälla om kvarstad, som förordnats af domstol, ehuru naturligen i sådant fall det tillkommer domstol att förordna om kvarstadens häfvande.

Den i förevarande motion berörda frågan om befogenhet för offentlig myndighet att försälja egendom, som belagts med kvarstad, upptages med anledning af ofvannämnda § 156 i utsökningslagen till besvarande af Trygger i »Kommentar till utsökningslagen» (sid. 444), hvilket uttalande utskottet anhåller att få återgifva i detta betänkande. Nämnda yttrande är af följande innehåll: »I 7 kap. 6 § af finska utsökningslagen stadgas: 'Har för fordran kvarstad lagts å lös egendom, som är underkastad förskämning eller snar förstörelse eller hastigt fallande i värde eller erfordrar alltför kostsam vård, gäller hvad i 3 kap. 7 §' — som motsvarar ofvannämnda § 40 i vår utsökningslag — 'i fråga om utmätning af sådan egendom är stadgadt.' Ehuru något motsvarande stadgande ej finnes hos oss, skulle man dock kunna vara benägen att i analogi med stadgandet i § 40 utsökningslagen medgifva öfverexekutor befogenhet att i dylikt fall förordna om egendomens försäljning. Vi tro dock ej, att man har rätt att gå så långt, så mycket mindre som äfven vid skingringsförbud samma behof att få försälja egendomen förefinnes i vissa af de nämnda fallen, men det oaktadt rätt att försälja densamma icke torde kunna ifrågasättas. Däremot hålla vi före, att öfverexekutor, såväl när kvarstaden eller skingringsförbudet skett till säkerhet för bättre rätt till viss egendom, som då åtgärden afser att trygga fordran, kan i dylika fall äga, jämlikt § 156, att häfva kvarstaden eller förbudet, ty någon fara för att gäldenären förstör egendomen kan ej anses föreligga, då densamma, om ej gäldenären disponerar öfver den genom försäljning eller på annat sätt, skulle genom förskämning eller dylikt förlora sitt värde.»

Enligt detta uttalande kan sålunda kvarstad i vissa fall komma att upphävas för att möjliggöra försäljning af den ifrågavarande egendomen. Det torde emellertid vara uppenbart, att ett sådant upphäfvande af kvarstaden, som här ifrågasatts, icke kan förekomma, redan då värdeminskning hotar den i kvarstad satta egendomen, utan först då något som närmar sig värdeförintelse är att befara. I sådana ytterligt sällsynta fall, där kvarstad således kan häfvas, räddas egendomen visserligen undan förstörelse, hvilket ju ur nationalekonomisk synpunkt är tillfredsställande, men den

kvarstadssökande blir i sådant fall helt och hållet blottställd genom kvarstadens upphäfvande.

Önskligt torde därför enligt utskottets mening vara, att sådana bestämmelser meddelades, att med kvarstad belagd egendom, som vore utsatt för försämring eller värdeminskning, kunde i tid försäljas, samt att den kvarstadssökandes intressen genom den nu ifrågasatta lagstiftningen blefve tillgodosedda.

Då emellertid förevarande motion afser ändring i gällande bestämmelser endast beträffande skogsprodukter, men utskottet anser, att en blifvande lagstiftning i ämnet bör omfatta äfven annan egendom än här ifrågasatts, anser sig utskottet icke kunna förorda bifall till motionärens yrkande i den form detta nu föreligger.

På grund af hvad sålunda anförts, får utskottet hemställa,

att herr Erikssons i Grängesberg ifrågavarande motion icke må till någon Andra kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 7 maj 1912.

På utskottets vägnar:

OSKAR LUNDGREN.
